MTÜ Eesti Muuseumiühingu (registrikood 80101525) üldkoosolek Filmimuuseumis

13. juunil 2025. aastal

Koosoleku algus: kell 13.00, koosoleku lõpp kell 14.20

Koosolekul osales **108 EMÜ liiget (63 kohal, 45 volitusega)**

Protokollile on lisatud: **EMÜ tegevus- ja majandusaasta aruanne 2024, revisjonikomisjoni aruanne, osalenute ja volitusega osalenute nimekiri ja üldkoosoleku slaidid**

Päevakord

1. Päevakorra kinnitamine, koosoleku juhataja ja protokollija valimine
2. EMÜ tegevus- ja majandusaruanne 202
3. Revisjonikomisjoni aruanne
4. Ülevaade 2025. aasta tegevustest
5. Jooksvad küsimused
6. Ülevaade muuseumikaardi tegemistest

1. Päevakorra kinnitamine, koosoleku juhataja ja protokollija valimine

Koosoleku avas EMÜ esimees Kerttu Männiste. Anu Viltrop tegi ettepaneku valida koosoleku juhatajaks Kerttu Männiste ja protokollijaks Anu Viltropi. Anu Viltrop tutvustas üldkoosoleku päevakava ning tegi ettepaneku, et tänasel koosolekul hääletame käetõstmisega.

EMÜ-l on 429 liiget, seega on 108 liikmega üldkoosoleku kvoorum koos.

Otsus: Kõik osalejad olid ettepanekutega nõus.

2. EMÜ tegevus- ja majandusaruanne 2024

Anu Viltrop tutvustas ühingu 2024. aasta tegevusi.

EMÜ liikmeskond on kasvutrendis: 2024. aasta alguses oli 383 liiget, 2024. aasta lõpus 411 liiget. Liikmenimekirjal hoitakse silma peal ning arvestatakse regulaarselt välja liikmeid, kes on selleks ise soovi avaldanud ning need, kel on üleval enam kui kaks aastat liikmemaksu võlga. 2024. aastal kogutud liikmemaksu summa moodustab 100% liikmeskonna liikmemaksust, kuid selle põhjuseks on olnud vanade võlgade tasumine ning vähesel määral ettemaksed.

Mullu läbiviidud liikmeküsimustik viitab, et liikmete hinnangul EMÜ kasvab ja areneb.

EMÜ juures tegutsevad aktiivselt töögrupid: koguhoidjate ühendus, muuseumipedagoogid, turundajad, muuseumipoe haldajad, näituste kuraatorid ja projektijuhid ning personalitöö töögrupp.

31. mail 2024 toimus ühingu üldkogu Eesti Rahva muuseumis. Valiti uus juhatus, võeti vastu uus põhikiri ning tõsteti liikmemaksu. Uute juhatuse liikmetena alustasid Merily Marienhagen ja Ilze Salnaja-Värv. Eelmisest juhatuse koosseisust jätkasid Kaie Jeeser, Kristi Paatsi, Karen Jagodin ja juhatuse esimehena Kerttu Männiste. Tegevjuhina jätkab Anu Viltrop, raamatupidajana Maris Kutti.

Eelmisel aastal oli fookuses huvikaitsevõimekuse arendamine. Selleks koostati huvikaitseliste teemade tabel ning viidi läbi analüüs, mida seni on tehtud, mis on teemaga tegelemise soodustajad, millised on takistused ning kes võiksid nende teemade juures olla olulisemad partnerid. Võeti sõna ning avaldati arvamust muuseumivaldkonna teemadel ning koostöös muuseumidega korraldati pärandihoidla teemade tõstatamiseks uudishimupäeva. EMÜ esindajad osalesid mitmete töögruppide ja komisjonide töös ning muuseuminõukogus.

2024. aastal jätkas EMÜ oma traditsiooniliste sündmuste korraldamisega. Kevadretk toimus 7.-8. mail, sihtpunktiks Pärnu- ja Läänemaa. Osales 36 muuseumitöötajat.

EMÜ viis 2024. aastal läbi 15 koolitust, millest üks oli kolmepäevane ja üks kahepäevane. Koolitustel osales kokku 340 inimest, sh 144 EMÜ liiget. Koolitusteemade valikul on arvesse võetud EMÜ arengukava, koolitusvajaduste küsimustikku ning iga koolituse tagasisideküsimustikus väljatoodud vajadusi ja teemasid. 13.-15. novembril korraldasime koostöös Creativity Labiga Muuseum 3.0 koolitus- ja arenguprogrammi, milles osales 18 inimest. EMÜ andis oma liikmetele välja seitse stipendiumit kogusummas 2002 eurot.

16.-17. septembril korraldasime koostöös ICOM Eestiga konverentsi “Kellele kuuluvad kogud?” Konverents toimus koostöös Ajakeskus Wittensteiniga Paides.

18. mail toimus muuseumiöö, teemaks “Öös on vabadust!” Osales ligi 200 muuseumit ja mäluasutust. Muuseumiööd külastas ligi 71 000 inimest. 2024. aastal valimis uus muuseumiöö koduleht. 2025. aasta muuseumiöö teema valisid taaskord muuseumitöötajad ise. Selleks sai “Öös on raamatut!”

Jätkus ajakirja Muuseum väljaandmine. 2024. aasta esimese, haridusteemalise numbri peatoimetajana tegutses Lii Sammler. Teine number ilmus 2025. aasta alguses ning keskendus peaasjalikult sügisese konverentsi teemadele.

2024. aasta alguses ilmus kogumik “Muuseum+”, mis tutvustab 2020.-2022. aasta Eesti muuseumide aastaauhindade nominente ja laureaate. Tutvustuste vahele on pikitud muuseumimaastiku arenengut mõtestavad artiklid. Raamatu koostaja ja toimetaja on Karen Jagodin. Kogumikku on võimalik soetada EMÜ kontorist, mitmest muuseumist ning kuni juuni alguseni Rahva Raamatu poest.

Jätkus rahvusvaheline tegevussuund. EMÜ on Euroopa muuseumide organisatsioonide võrgustiku (NEMO) liige. Kuni 2024. aasta sügiseni oli NEMO juhatuse liikmeks EMÜ endine juhatuse liige Dagmar Ingi.

12.-13. septembril kohtus Eestis NEMO LEM (ehk õppivate muuseumide) töögrupp. EMÜ oli esindatud NEMO üldkogul ja aastakonverentsil.

Lõime aktiivsed suhted mitme muuseumiühinguga, muuhulgas algatasime ühiseid projektikonsortsiume välisrahastuse kaasamiseks.

Muuseumide aastaauhindade konverentsi ja galat korraldasid Pärnu muuseum. Muuseumiühing andis üle ka oma eriauhinna: aasta muuseumitöötaja ehk terava pliiatsi pälvis Mariann Rasimaa esti Kunstiakadeemias detsembris 2023 kaitstud doktoritöö „Muuseumi võim. Muuseum kollektiivse mälu kujundajana Eestis 20. sajandi murranguperioodidel“ / The Power of the Museum. Shaping Collective Memory in Estonia during the Turning Points of the 20th Century” eest.

2024. aastal viisime läbi EMMA ehk Eesti MuuseumiMeene Auhinna konkursi. Mullu esitati võistlustulle üle 60 meene 30 muuseumist. Oma meenesarja esitas konkursile ka kolme muuseumi ühine näituseprojekt. Mitte kunagi varem ei ole EMMA konkursil osalenud nii palju muuseume ning nii palju meeneid.

2024. aasta Muuseumisõber on MTÜ Peaasi.

Kulka elutöö preemia kandidaadiks esitas EMÜ Merike Langi ja Virve Tuubeli. Kultuuriministeeriumisse esitasime elutööpreemia kandidaadiks Sirje Helme.

EMÜ kogutulud 2024. aastal olid 129 257 eurot. 55% tuludest moodustas Kultuuriministeeriumi tegevustoetus, 25% laekus Kultuurkapitalilt. Tuludeks olid ka veel liikmemaksud, tulud kaupade ja teenuste müügist.

EMÜ kulud olid 2024. aastal 123 821 eurot, millest 36% moodustasid tööjõukulud, 24% ürituste korralduskulud. Täpsemad kulude-tulude jaotused on esitatud üldkogu slaididel ning majandusaasta aruandes.

3. Revisjonikomisjoni aruanne

Eesti Muuseumiühingu (EMÜ) revisjonikomisjon koosseisus Eve Otstavel, Eve Kasearu ja Tõnu Pani revideerisid ühingu 2024. aasta majandusaasta aruande dokumente Kadrioru muuseumis 10. juunil 2025.

Revisjonikomisjoni arvamus:

a. Eesti Muuseumiühing on majandanud ennast 2024. aastal a jõukohaselt. Aktiivselt on taotletud tegevustoetust kultuuriministeeriumilt ja Kultuurkapitalilt, tegeletakse veel täiendavate rahastusallikate otsingutega.

b. Majandusarvestust kulude ja tulude üle on peetud.

c. Eesti Muuseumiühingu juhatus on töötanud liikmete huvi silmas pidades.

d. On üle mindud täiselektroonilisele asjaajamisele ja raamatupidamisele, koopiad on varuandetud.

e. Kiidame töö eest ühingu liikmetega.

Seejärel tegi Kerttu Männiste ettepaneku panna 2024. aasta tegevus- ja majandusaruanne hääletusele. Vastuhääli ja erapooletuid ei olnud, ettepanek võeti vastu ja aruanne kinnitati.

Üldkoosoleku otsus:

Kinnitada 2024. aasta tegevus- ja majandusaruanne.

4. Ülevaade 2024. aasta tegevustest

Kerttu Männiste andis kiire ülevaate 2025. aasta tegevustest. Liikmeskond jätkuvalt kasvab, maikuu seisuga on ühingus 429 liiget. Lõpusirgel on liikmeandmebaasi arendus ning jätkub töö digitaalse liikmekaardi arendamisega.

Tööd jätkavad valdkondlikud töögrupid: EMÜ on meelsasti valmis võõrustama-korraldama uusi püsivamaid ja ajutisemaid töögruppe.

2025. aastal alustame uue arengukava ettevalmistamise protsessiga. Suvel kogume tagasisidet liikmeküsimustikule, sügisel toimuvad arutelud liikmetega (Pärnus, Tallinnas, Tartus ja veebis), uuel aastal kirjutame arengukava kokku ning tutvustame seda oma olulisematele partneritele. Uue arengukava perioodisk 2027-2030 plaanime vastu võtta ja kinnitada 2026. aastal toimuval üldkogul. Arengukava protsessi veab eest Maris Jõgeva.

2025. aastal hoiame jätkuvalt fookuses huvikaitselisi tegevusi, sh kirjutame avalikkusele muuseumide teemadel, valmis palga ja tööõnne raport, koostasime poliitikasoovitused kohalikele omavalitsustele (kirjaga liitusid ka ICOM Eesti ja Muuseumide Liit). Sügisel on plaanis uudishimupäeva korraldamine, osaleme ka arvamusfestivalil. Koostöös muinsuskaitseametiga jätkub töö muuseumide aastaauhindade statuudi uuendamiseks.

Kevadretk toimus 5.-6. mail Peipsi äärde, osales 40 inimest. Toimunud on juba üheksa koolitust, sügisel jätkame koolitustega. Muuseum 3.0 fookuses on tänavu inimeste juhtimine. Koostöös Eesti Keele kui Teise Keele Õpetajate Liiduga ning Meremuuseumiga käivitasime Avatud Õpiruumi koolitusprogrammi. Programmi rahastab Haridus- ja Teadusministeerium.

22.-23. septembril toimub EMÜ ja ICOM Eesti konverents Haapsalus, seekord on teemaks “Poliitika ja pärnad. Muuseumid polariseeruvas ühiskonnas”.

17. mail toimus muuseumiöö, seekordseks teemaks oli “Öös on raamatut!”. Osales 210 muuseumit ja mäluasutust. Muuseumiööd külastas 66 000 inimest. Esmakordselt avanes võimalus uurida muuseumiöö külastajaid: koostöös Norstatiga valmis muuseumiöö külastajauuring.

Jätkub ajakirja Muuseum väljaandmine. Kavandame uue Muuseum+ ülevaatekogumiku väljaandmist.

Jätkub koostöö NEMOga, oleme loonud aktiivsed suhted Soome, Läti ja Sloveenia muuseumiühinguga, Poola Muuseumide Instituudiga ning slovakkidega. Meie partneriteks on ka Muinsuskaitseamet, Kultuuriministeerium, Muuseumide Liit, Raamatukoguhoidjate ühendus ja ICOM Eesti rahvuskomitee.

Muuseumide aastaauhindade üritus toimus 7. veebruaril Tartus, korraldajaks Tartu linnamuuseum. Muuseumiühing jätkas eriauhinna väljaandmist, sel aastal päris terava pliiatsi ehk aasta muuseumitöötaja auhinna Maria Smorževskihh-Smirnova.

Tutvustasime ka 2025. aasta tulude ja kulude prognoosi. Muuseumiühingu tulud on kasvanud, muuhulgas seetõttu, et Kultuuriministeeriumi rahastus on alates 2025. aastast jagunenud kaheks: poliitika kujundamise ja politiika rakendamise taotlusvoor. EMÜ taotles edukalt raha mõlemast voorust.

5. Jooksvad küsimused

Helena Risthein palus sõna ning kutsus 14. juunil meenutama küüditatuid ning külastama Niguliste muuseumit.

6. Ülevaade muuseumikaardi tegemistest

Koosoleku lõpetuseks tutvustas Anu Viltrop muuseumikaardi lähiaja tegevusi.

EMÜ koosolek lõppes kell 15.20.

Protokollija: Anu Viltrop

Koosoleku juhataja: Kerttu Männiste

Allkirjastatud digitaalselt